

liikkeensä omalla tavallaan ja töytäisi häntä rintaan. Se oli vain kevyt töitäisy, mutta se riitti. Antonios lensi seinää vasten, iski siihen päänsä ja lysähti hervottomana lattialle. Sisar Irene huudahti pelästyneenä ja riensi hänen luokseen.

— Kaunis potilas sinulla, sisar! ähkyi onneton tohtori. Kirottu raakalainen, halkaisi pääni! Ei sentään, luulenpa selvinneeni pelkällä kuumalla. Auta minut jaloilleni! Paetkaamme ennenkuin hän lyö meidät kuoliaaksi! Katsohan, miten hän mulkoilee, kuin raivostunut sonni! Jos ei pääni olisi halkeamaisillaan, niin nauraisin. Totisesti, kaunis potilas Kuoleman Esipihassa, hahah!

Kunnon tohtori, jolla oli aimo annos huumorintajua, purskahti nauruun. Teuri, joka oli tarkkaillut häntä epäluuloisesti, otti pari askelta häntä kohti, pudistaakseen hänestä pois sopimattoman iloisuuden. Tohtori oli kuitenkin vikkellä liikkeissään ja vilisti ovelle.

— Jo riittää, huusi hän iloisesti. Yksi töytäisy on tarpeeksi minunlaiselleni degeneroidulle rähjykselle, sinä sonnien jumala! Irene, ystäväiseni! Arvaan, että osaat kesyttää tuon villipedon. Houkuttele hänet takaisin vuoteeseen ja sano hänelle hyvästit! Suutele häntä, hitto soikoon! Se on nähtävästi ensimmäinen ja viimeinen kerta. Kiiruhda! Minä menen käytävään ja odotan siellä. Lasken sataan ja koputan sitten ovelle. Silloin tulet ulos ja seuraat minua hänen pyhyytensä himpunhampun, tarkoitan Heliodoroksen, luo. Ellet tottele, perii meidät piru, sekä sinut että minut. Onko selvä?

Antonios sulki oven jälkeensä ja tunnusteli irvistellen päätään, johon hyvää vauhtia kasvoi iso, kirvelevä kuumu.

— Yksi, kaksi, kolme... mutisi hän. Ihme, ettei pääni haljennut! Piru hänet periköön, kirotun raakalaisen! Yksitoista, kaksitoista, kolmetoista... Minä olen oikea emä-hölmö, vaarannan hyvän — hm — maineeni... Kolmekolme, kolmeneljä, kolmeviisi... Rakkaustarina P. Johanneksen Hospitalissa... Apollo ja Madonna kuolemansellissä... Viisiviisi, viisikuusi, viisiseitsemän... Mikä skandaali! Heran pieksut, jos hovin hyenat ja juorukellot saavat vainun jutusta! Yhdeksänkahdeksan, yhdeksänyhdeksän, sata... Minun on aika koputtaa. Sisälle leijonan häkkiin en uskalla mennä. Sääli... Missä minä olinkaan? Viisitoista, kuusitoista, seitsemäntoista... Mikä helkutin siveysvartija minä olen? Menettäköön imepeytensä, jos mielensä tekee! Viisikahdeksan, viisiyhdeksän, kuusikymmentä... Seitsemänseitsemän... Ei taivaanportilla tutkita, onko häpykalvo paikoillaan. Kahdeksänkahdeksan... Typerää hölpötystä! Heliodoros on kuitenkin vaarallinen mies. Hukassa se, joka joutuu hänen vihoihinsa. Parempi, jos saisi myllynkiven kaulaansa. Yhdeksänyhdeksän... Vaikka oliko se minun syyntä, että tyttö herätti barbaarin kuolleista ja rakastui häneen, älyämättä edes, mistä oli kysymys? Satakymmenen... Tytöntypykkähän on vialton kuin vastasyntynyt lapsi. Saattaa pidellä kätöössään miehen kalua, tietämättä, että sillä on muitakin tehtäviä kuin toimia vesijohtona. Satakaksikymmentä... Kumma, ettei vaisto sano! Vaikka toisekseen, nuo mustakaavut kykenevät kyllä tukahduttamaan ihmisen luonnolliset vaistot. Ohojaa, nyt minun on todella koputettava! Sääli, totisesti sääli!

Kunnon Antonios huokasi ja koputti kuolemansellin ovelle.

Heidät kutsuttiin odottamatta

Eino S. Rahikainen.

Heikki Mattinen.

Heimoveljet, ekonomi Eino S. Rahikainen ja toimitusjohtaja Heikki Mattinen saivat jäisyyskutsun kesken Laukkantajapatsaan paljastustilaisuuksien sarjaa 4. 8. 1979.

Yllättävänä saapui tieto toimitusjohtaja Heikki Mattisen äkillisestä poismenosta, yhdessä säätiötoverinsa Eino Samuli Rahikaisen kanssa.

— Heikki Mattinen syntyi Helsingissä huhtikuun 4. p:nä 1924. Hän kasvoi heimorakkaassa, karjalaisessa yrittäjäympäristössä. Oman perheen lisäksi koko suku toimi Suomen tekstiiliikaupan ja -teollisuuden eturivissä, johtaen samalla karjalaista toimintaa.

— Koulut, osallistuminen sotiin ja opiskelu Englannissa olivat ohitse 23-vuotiaana, jolloin hän otti vastuulle suuryrityksen myynti- ja markkinointitehtävät. Vastuu ei helpoittunut, sillä pian siirtyivät toimitusjohtajan huolet ja sukupolvivaihdoksen paineet hänen harteilleen. Heikki joutui elämään ja kokemaan kaikki Suomen tekstiiliikaupan muutokset, joihin kuuluivat: jakelu- ja säännöstelyajat, lamat, suurlakko, työväestön liikkuvuus ja monet suurdevalvonnit. Hän koki kaikki *maalle- ja maastamuuton ilot ja surut*.

— Rauhallisena ja asian ytimeen paneutuvana henkilönä hänet valittiin nuorena moniin valtakunnallisiin tekstiilialan vastuullisiin tehtäviin, joista mainittakoon johtavimman Trikoo- ja sukukateollisuusyhdistyksen puheenjohtajuus ja Tekstiilivaltuuskunnan hallituksen jäsenyys. Harrastuksiin jäi rajoitetusti aikaa, mutta minne hän meni, siellä myös menestyi. Esimerkiksi golfpelaajana hän lyhyessä ajassa nousi maamme parhaimmiston ja edusti usein maatamme ulkomailla. Samoin oli laita bridge-pelissä, missä hän kamppaili mestaruustasolla.

— Vaikka oman yrityksen asiat, Suomen tekstiili-teollisuuden johtotehtävät ja monet muut harrastukset veivät paljon aikaa, niin silti hän jatkoi toimintaa karjalaisessa heimotyössä. Karjalan Sivistysseurassa hän aloitti nuorena jäsenoimikunnassa ja siirtyi johtokuntaan, missä toimi 18 vuotta. Heikki oli kiireinen mies. Esim. Moskovan ja Portugalian matkoja kertyi yli kaksikymmentä vuodessa, joten syntyi kokouskatkoja. Usein hän soitti sanoen: — en ollut kokouksen aikana Suomessa, voinko jälkikäteen tehdä jotain? — Voit tehdä — ja teki myös. Hän oli myös Säätiö Väinölän pitkäaikainen hallituksen jäsen. Juuri hän teki aloitteen Kuhmoon pystytettävästä laukunkantajan patsaasta, joten sen aikaansaaminen oli hänelle rakas.

— Seuramme ja Karjalan Heimo-lehti ottavat osaa perhettä kohdanneeseen suruun. Se menetti Heikin liian aikaisin, mutta hyvin kauniilla tavalla. Hän oli vieraalaisen kauppiassuvun kasvatti. Kunnioitti heimonsa perinteitä ja huolehti muistomerkien aikaansaamisesta. Kaikki onnistui hyvin. Idän ja Lännen kauppaväylät kulkenut Heikki saapui lähelle sukunsa syntymäseutuja, näki eisi-isien kauppapolut ja heille pystytetyn muistomerkien. Näihin näkymiin päättyi hänen elämänsä heimolaistensa parissa, sukunsa alkulähteillä. Näin umpeutui eräs kaupakierros. Kepeät mullat Heikin haudalle.

KOSTI PAMILO

EINO SAMULI RAHIKAINEN oli monipuolinen lahjakkuus, valoisan maailmankatsomuksen omaava persoonallisuus. Hän oli saanut kaupallisen koulutuksen ja oli syvällisesti perehtynyt talous-, myynti-, tili- ja finanssiasioihin. Tämä oli varmaan karjalaisen veren perintöä. Mutta lisäksi hän oli etevä laulun ja soiton mies. Meille hän oli erikoisen arvokas karjalaisen kulttuurin ja perinteen vaalijana. Vaikka kauppa ja musiikki vaativat häneltä suurimman ajan, jäi häneltä aikaa karjalaisten asioille aina kun tarvittiin.

Einon isä Probus, karjalaksi Prokko, tunsu isäni ja minäkin opin hänet tuntemaan miellyttävänä kauppiamiehenä ja suuremmoisena heimoaateen vaalijana. Ensitapaamiseni Einon kanssa tapahtui heimotyön merkeissä sotien välissä itäkarjalaisten heimojuhlassa Kemissä. Tuolloin syntyi ystävyys, joka pysyi Einon kuolinhetkeen saakka.

Kun Karjalan Sivistysseuran johtokunta 1950-luvun alussa valitsi itselleen nuorennuselimien, ”jäsenoimikunnan”, jouduin Einon ehdotuksesta sen puheenjohtajaksi. Hän itse oli tuolloin suurena apuna ja neuvojen antajana seuramme luotsaamisessa uusille urille. Jäsenoimikunnan kaikki miesjäsenet myöhemmin vähitellen valittiin seuran johtokuntaan. Einon neuvot ja apu jatkuivat silloinkin, kun hän muutti Vaasaan.

Lehtemme Karjalan Heimo sai hänestä toimitukseen aktiivisesti osallistuvan neuvottelukunnan jäsenen. *Hänen musiikkia, laulua ja soittoa koskevat arvostelunsa ja artikkelinsa ovat olleet arvostettuja. Monissa muissakin käytännön asioissa seura ja lehti saivat häneltä hyviä neuvoja. Tässä suhteessa hän oli isänsä Prokon poika.*

Karjalaisuus oli hänessä lujassa. Päivänvalon hän näki 17. 4. 1914 Sortavalassa, Laatokan Karjalassa, Karjalan meren tuntumassa, mutta hän oli syvällisesti tietoinen, että juurensa olivat Kalevalan mailla, Vienan Karjalassa, Piismalahdessa. Hän monasti kutsui itseään vieraalaispojaksi.

Heimolehtemme esitti hänen elämäkertatietonsa 60-vuotispäivänä v. 1974 (KH 11—12/74).

Einon viimeisen elinpäivän elimme yhdessä aamuhetkestä silmien sulkemiseen saakka. Olimme tuolloin 4. 8. -79 Karjalan asialla — tekemässä kunnianosoitusta karjalaisten kauppamiesten menneille sukupolville.

Boris Karpela

Eino Samuli Rahikainen ja musiikki

Eino Samuli Rahikainen, jonka suvun juuret johtavat Vienan Karjalan Jyskyjärvelle, oli monipuolisesti lahjakas Karjalan poika. Musikaalisuus oli hänen suurimpia lahjojaan ja varmaan se, minkä kautta hän antoi ja sai enemmän elämään väriä ja rikkautta.

Jo poikaseksä hän sai alkeisopetuksen pianonsoitossa ja pianosta tulikin sitten hänen pääinstrumenttinsa, joka helisi hänen sormissaan iloa ja murhetta, modernia ja klassista. Hänellä oli ilmiömäinen taito oppia uutta, sovittaa soittamansa eri sävellajeihin, esittää soolonumeroita tai säestää solisteja. Hänen muististaan saattoi pulputa kokonaisen illan ohjelma ilman minkäänlaisia nuotteja.

Koulupoikana Eino Samuli, muutamina Helsingin vuosinaan, oli kuulemma perustamassa NMKY:n orkesteria, siinä 14. ikäisenä, Sortavalassa hänellä oli oma orkesterinsa ”Melody Band”, joka soitti pääasiassa koulun juhlissa, mutta hän oli myös Sortavalassa käytetty solisti ja säestäjä muissakin tilaisuuksissa mm. Sortavalan oopperan korrepetiittorina ja säestäjänä. Olipa hän kuuleman mukaan ylioppilaaksi tultuaan esiintynyt Sortavalan Laulujuhliilla mm. kuvaelmassa ”Karjalan Kuningas”, laulaen itse kuninkaan osan.

Ylioppilaaksi tultuaan 1935 Eino Samuli luonnollisesti liittyi YL:n, sen I-tenoriin. Mutta sen lisäksi hän soitti mm. Kauppakorkean orkesterissa ja esiintyi monissa tilaisuuksissa solistina tai säestäjänä. Hän oli mukana YL:n ensimmäisellä Amerikan matkalla 1937 ja Helsingissä kuului mm. Teittisen ensimmäiseen pieneen

kamarikuoroon sen kantavana tenorina. Olihan kuoron mahtavana bassoina silloin mm. Kim Borg, Hannu Heikkilä, Eino Hirvonen, Pekka Kuusi ja Antti Aarnela.

Tarpeen vaatiessa soitti Eino Samuli muitakin instrumentteja kuin pianoa. Kitara tuli erikoisen läheiseksi sota-aikana, jolloin hän säesti sillä monipuolista ohjelmaansa.

Merkittävimmät musiikilliset saavutukset Eino Samuli näytti varmaan kuitenkin perustamansa Vaasan Oopperayhdistyksen puheenjohtajana ja solistina. Hän otti Vaasassa laulutunteja tunnetulta pedagogilta Tyyne Haaselta ja siirtyi tenorista baritoonin äänialalle. Vaasan Oopperassa hän lauloi mm. seuraavat oopperaosat: Nabucon nimiosa, Sevillan parturin Bartolo, Carmenin Escamillo, Pohjalaisten Antti ja Mustalaisparonin operettiosa Barincay. Hän suomensi myös useita oopperatekstejä, niitä lienee ollut ainakin 9 ja monet Suomen Kansallisoopperalle. Myös taloudellisena organisaattorina oli Eino Sillä suuri merkitys Vaasan Oopperalle niinä kahtenatoista vuonna, jotka hän siellä vaikutti. Ammatikseen joutui Eino Samuli oopperaa tekemään Suomen Kansallisoopperan talouspääällikkönä ja talousjohtajana vv 1967—74, jona aikana hän mm. toimi Kansallisoopperan Balletin Etelä-Amerikan kiertueen johtajana.

Eino Samulista jäivät muistuttamaan mm. hänen Tenerifalla kirjoittamansa Bomban valssin sanat ja Laulu-Miesten seniorikuorolle Uriseville Ukoille kirjoitettu ja sävelletty Urisevien Ukkojen marssi. Ystäväpiirille muistoksi ovat jääneet lukuisat eri tilaisuuksiin (Ellan kanssa) kirjoitetut ja sovitetun ”kantaatit” ja juhlararssit.

Kun Eino Samuli v. 1977 joutui vaikean sydänsairauden vuoksi eläkkeelle Konekirjanpito Oy:n toimitusjohtajan tehtävistä ja sen vuoksi asusti talviajan Tenerifalla, ei musiikki häntä jättänyt. Hän esiintyi useissa suomalaisten tilaisuuksissa ja hoiti vapaaehtoisena suomalaisen seurakunnan kanttoriurkurin tehtäviä. Kun säästyspiano oli huono ja englantilaisen kirkon urut vanhat, toimeenpani talousmies Rahikainen keräyksen, jolla seurakunnalle hankittiin upouudet sähköurut. Niitä hän kerkesi soittaa viime talven, mutta nyt ne ovat jääneet

vain muistuttamaan ensimmäisestä toimintatarmoisesta, elämänmyönteisestä soittajastaan.

SEVERI SAARINEN

X X X

KUKA KUKIN ON 1978 teos antaa Einosta seuraavat suppeat yleistiedot:

Rahikainen, Eino Samuli, ekonomi, Espoo. ▲ s. Sortavala 17.11.14; vanht tj. Probus R. ja Tyyne Maria Vaara. Puol. ekon. Elna (Ella) Inkeri Järveläinen 39; vanht kaup. Antti J. ja Lydia Karjalainen. Lapset: Seija (Korpela) 41, Pekka 43, Merja 45, Arja (Niemi) 50, Matti 53. ▲ Yliopp. 35, ekon. 37. Opintomatk. Puolaan 36, Saksaan ja Ranskaan 37, Yhdysvaltoihin ja Kanadaan 37-38. ▲ Lassila & Tikanoja oy:n palv. Hgissä 40-53, Vaasassa 53-65, johtok. j. 49-68, S. kansallisoopp. tal.pääll. 67-74, Konekirjanpito oy:n tj. 74-77. ▲ Ekonomi-lehden toim.siht. 38-44. ▲ Konekirjanpito oy:n johtok. j. 44-, verkakauppa Ura oy:n 46-67, Vaasan kenkätehdas oy:n 62-68, oy Tietobotnia ab:n johtok. pj. 64-66, säätiö Väinölän asiam. 45-53, hall. j. 53-. ▲ Ylioppilask. laulajien varajoht. 45-47, Kauppakorkeak. ylioppilask. pj. 51-54, Vaasan oopp.yhd. pj. 56-66, Vaasan kaup. mus.lautak. pj. 57-66, taksoituslautak. j. 56-60, kaup.valt. 61-64, Vaasan kauppakam. hall. 64-66, Espoon kaup.valt. 77-. ▲ Julk.: Vienan prihan tie 69, Hallman teki sen! 75; toimitt. Saikkonen oy:n 50-vuotishistorian 49. Oopp.suomenn. ▲ Yliluutn. ▲ VR 4, Vm. 1 prk., ItStdSR 3. ▲ P.: kokoomus. ▲ Harr.: musiikki.

- Ei surma kysy, ken on joutava, Kontokki, Viena.
- Surmasta pagoh et peäze. Tolmatsu. Tverin Karjala.

Karjalan Sivistysseura valitsi 1950-luvulla ”varjohallituksen”. Kuvassa vas. Heikki Mattinen, Mikko Harrela, Boris Karpela, Eino S. Rahikainen, Maria Aromaa. Ritva Mattinen-Vuola, Kosti Pamilo ja johtokunnan yhdysmies Vasili Keynäs. Alekski Lahelma puuttuu kuvasta. Johtokunnan sukupolven muutos sujui kivuttomasti.